

Slovenská obchodná inšpekcia
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie
so sídlom v Košiciach pre Košický kraj,
Vrátna 3, Košice

Číslo: P/F/0171/08/23

Dňa: 11.12.2023

ROZHODNUTIE

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, ako príslušný správny orgán podľa § 3 ods. 1. ods. 2 písm. h), ods. 4 a § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

u k l a d á

účastníkovi konania: Tomáš Valkay, miesto podnikania: Vodná 938/2, Košice – mestská časť Staré Mesto 040 01, IČO: 46 381 732, na základe kontroly vykonanej dňa 28.08.2023 v prevádzkarni: TOMI MARKET, Vodná 2, Košice,

pre porušenie zákazu podľa § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 €, bol tabakový výrobok (1 balenie cigariet značky L&M červené v hodnote 4,60 €) maloletej osobe vo veku 16 rokov (Peter S.), ktorá požiadala o jeho predaj, odpredaný,

pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 € nebol spotrebiteľovi - maloletej osobe vo veku 16 rokov (Peter S.), vydaný doklad o kúpe odpredaného výrobku (1 balenie cigariet značky L&M červené á 4,60 €),

p o k u t u

vo výške 1 500,- eur slovom tisícpäťsto eur.

Pokutu je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia priloženou poštovou poukážkou alebo príkazom na úhradu na účet: Štátna pokladnica č.ú.: SK57 8180 0000 0070 0006 5068, VS – 01710823.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 28.08.2023 bola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj (ďalej len „Inšpektorát“) vykonaná kontrola v prevádzkarni: TOMI MARKET, Vodná 2, Košice. O vykonaní kontroly bol spísaný inšpekčný záznam, ktorý bol prerokovaný a odovzdaný konateľovi kontrolovaného subjektu (ďalej „účastník konania“).

Kontrola, zameraná na preverenie dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ochrane nefajčiarov“) bola v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 128/2002 Z.z.“), uskutočnená za prítomnosti maloletej osoby - Peter S. vo veku 16 rokov, na základe písomného súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Pri výkone kontroly bolo zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 €, bol tabakový výrobok (*1 balenie cigariet značky L&M červené v hodnote 4,60 €*) maloletej osobe vo veku 16 rokov (Peter S.), ktorá požiadala o jeho predaj, odpredaný.

Vykonanou kontrolou bolo taktiež zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“), v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe (*1 balenie cigariet značky L&M červené v hodnote 4,60 €*), ktorý bol spotrebiteľom (maloletou osobou vo veku 16 rokov - Peter S.) riadne uhradený, nebol vydaný doklad o kúpe výrobku v žiadnej forme.

Za zistené nedostatky a tým aj za preukázané porušenie zákona citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, zodpovedá účastník konania ako fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nerešpektuje zákaz predaja tabakových výrobkov podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov a ako predávajúci v zmysle § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu bolo z podnetu správneho orgánu voči účastníkovi konania začaté správne konanie, oznámené mu listom zo dňa 07.11.2023, doručeným prostredníctvom portálu www.slovensko.sk do elektronickej schránky účastníka konania vo forme listinného rovnopisu dňa 10.11.2023.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov mal účastník konania možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastník správneho konania toto svoje procesné právo využil a k dôvodom začatia správneho konania, uvedeným v oznámení o začatí správneho konania, sa v lehote stanovenej správnym orgánom vyjadril.

V čase kontroly prítomný účastník konania po oboznámení sa s obsahom inšpekčného záznamu do vysvetlivky inšpekčného záznamu nepodal žiadne vyjadrenie.

Dňa 16.11.2023 bolo na Inšpektorát osobne doručené podanie účastníka konania označené ako: „Vyjadrenie k oznámeniu o začatí správneho konania č. P/F/0171/08/23, zo dňa 07.11.2023.“, v ktorom účastník konania okrem iného uvádza, že podľa neho správny orgán nedokázal vinu v takom rozsahu, aby sa jeho rozhodnutie nejavilo ako predčasné. Posledné kritérium dokazovania ovláda požiadavka zachovania procesných práv účastníkov konania o správnom delikte.

1./ Účastník konania namieta porušenie jeho práva na obhajobu a riadny proces, keď správny orgán bez ďalšieho len upovedomil účastníka konania, že je voči nemu začaté správne konanie a bez toho, aby oboznámil účastníka konania so všetkými podkladmi a dôkazmi a najmä dôvodmi, ktoré správny orgán mieni použiť v tomto správnom konaní. Účastník konania ďalej okrem iného namieta, že správny orgán mu nepredložil žiadne iné podklady (dôvody, podklady v oznámení neoznačené ani nešpecifikované) okrem inšpekčného záznamu, ktorý ponechal pri kontrole inšpektor, ku ktorým sa má účastník vyjadriť a z ktorých by mal možnosť zistiť a preskúmať spôsob zistenia skutkového stavu aj po stránke materiálnej, čím je upreté právo účastníka konania, aby navrhol jeho doplnenie. Účastník konania je toho názoru, že správny orgán si nespĺnil doposiaľ nespĺnil povinnosť postupovať v úzkej súčinnosti s účastníkom konania a dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. V tejto súvislosti účastník konania dáva do pozornosti napr. rozsudok NS SR č.9 Szsk/122/2018 zo dňa 30.10.2019, v ktorom súd uvádza, že : „...*Námietku žalovaného, že žalobca mal možnosť využiť svoje právo nahliadať do administratívneho spisu, kasačný súd považuje za neopodstatnenú. Právo účastníka konania nahliadať do administratívneho spisu správneho orgánu je len jedným z prostriedkov, ktorými zákonodarca umožňuje účastníkovi konania v konaní pred správnym orgánom svoje práva a záujmy účinne obhajovať. Právo účastníka konania nahliadať do spisu nevyklučuje povinnosť správneho orgánu postupovať v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania a dať im možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia....*“

2./ V súvislosti s tvrdením inšpektora SOI v inšpekčnom zázname, že kontrolný nákup osobou mladšou ako 18 rokov bol vykonaný v súlade s § 5 ods. 3 zákona č.128/2002 Z.z., účastník konania vo vyjadrení ďalej uvádza a tvrdí, že orgán dohľadu, v tomto prípade správny orgán, nedisponuje predchádzajúcim písomným súhlasom zákonného zástupcu maloletej osoby, ktorá mala vykonať kontrolný nákup, resp. že zákonný zástupca tejto maloletej osoby takýto súhlas nepodpísal. Inšpekčný záznam neobsahuje, kde sa takýto súhlas nachádza a z uvedeného dôvodu účastník konania žiada o vykonanie dôkazu – výsluch zákonného zástupcu maloletej osoby za účelom overenia a preskúmania, či vôbec takýto súhlas podpísal a kedy ho podpísal a či je podpis jeho. Účastník konania v tomto správnom konaní tvrdí, že kontrolný nákup nevykonala osoby uvedená v inšpekčnom zázname, že to nebol Peter S.

3./ Účastník konania namieta opis stavu v inšpekčnom zázname, lebo sa nezakladá na pravdivých skutočnostiach, resp. nie je ani opísaný ako v skutočnosti prebehol. Podľa účastníka konania kontrola nezačala o 16.40 h ako je uvedené v inšpekčnom zázname, ale začala skôr, o 16.35 h, kedy inšpektor sám vykonal nákup cigariet značky L&M červené á 4,60 €/ks a bol mu aj riadne vydaný doklad o kúpe tohto tovaru a s tým odišiel z predajne. Na to sa dostavila do predajne údajne maloletá osoba, ktorá požadovala tie isté cigarety a keď jej účastník konania odmietol predat' cigarety, lebo pri ústnej požiadavke, či má už 18 rokov, táto osoba odišla z predajne bez cigariet. Na to sa dostavil do predajne už len samotný inšpektor s druhým inšpektorom a po preukázaní sa služobným preukazom už tvrdil, že tieto cigarety boli predané maloletej osobe, čo nie je pravda, lebo tie isté cigarety si predtým zakúpil sám inšpektor. Účastník konania doplnil, že to isté tvrdil aj v predložených námietkach voči uloženým opatreniam a námietky mu boli zamietnuté riaditeľkou správneho orgánu z dôvodu, že účastník tieto skutočnosti namieta účelovo a že pri samotnej kontrole do záznamu nič nenamietal. V tejto súvislosti účastník konania poukazuje na skutočnosť, že nie je jeho povinnosťou sa vyjadrovať do inšpekčného záznamu. Mlčanie účastníka konania pri kontrole automaticky neznamená, že súhlasí s týmto stavom ako je opísaný v zázname, že sa následne nemôže v správnom konaní brániť zákonnými prostriedkami a možnosťami. Nevyjadril sa

z dôvodu, že to nebolo jeho povinnosťou, v strese nevedel ako sa má, resp. môže vyjadriť a argumentáciu jeho obrany si ponechal až na prípadné správne konanie, čo aj nastalo.

4./ Účastník konania namieta absenciu materiálneho dôkazu (nie je možné vychádzať len z tvrdenia inšpektora uvedeného v zázname), keď tvrdí, že pracovníci SOI neboli prítomní pri údajne maloletej osobe, teda nepoznali obsah rozhovoru maloletej osoby s účastníkom konania a teda nemohli ani uviesť do záznamu, že „...osobe mladšej ako 18 rokov nebol predávajúcim odopretý predaj tabakového výrobku...“

5./ Účastník konania namieta porušenie § 6 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. z dôvodu, že uložené opatrenia podľa § 6 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. jej neboli oznámené ústne, ale bol len o nich vyhotovený písomný záznam.

S poukazom na vyššie uvedené účastník konania žiada, aby správny orgán zastavil správne konanie v celom rozsahu.

Správny orgán po preskúmaní všetkých podkladov pre rozhodnutie dospel k záveru, že za protiprávne konanie uvedené vo výroku rozhodnutia nesie objektívnu zodpovednosť účastník konania. Povinnosťou predávajúceho, to znamená osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoby konajúcej v jej mene alebo na jej účet, je zabezpečiť splnenie všetkých povinností tak, ako mu ich ukladá zákon. Za ich nesplnenie zodpovedá predávajúci objektívne, t.j. bez ohľadu na zavinenie, zodpovedá za výsledok.

Inšpektori SOI vykonávajú kontrolu v súlade so zákonom č. 128/2002 Z.z. Rozhodujúcim pre konštatovanie, či bol zákon dodržaný alebo porušený, je stav zistený v čase kontroly.

V zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. je Slovenská obchodná inšpekcia na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu (zákon č. 377/2004 Z.z.) za prítomnosti maloletej osoby, ktorá vykoná kontrolný nákup podľa § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 128/2002 Z.z.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov, zakazuje sa predávať tabakové výrobky, výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymové tabakové výrobky, elektronické cigarety a nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku osobám mladším ako 18 rokov.

Podľa § 6 ods.4 zákona o ochrane nefajčiarov každý, kto predáva tabakové výrobky, výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymové tabakové výrobky, elektronické cigarety a nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo o poskytnutí služby, v ktorom je uvedené: a) obchodné meno a sídlo predávajúceho, prípadne miesto podnikania fyzickej osoby, b) adresa prevádzkarne, c) dátum predaja, d) názov a množstvo výrobku alebo druh služby, e) cena jednotlivého výrobku alebo služby a celková cena, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

Kontrolou vykonanou v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z., bolo porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. jednoznačne a spoľahlivo preukázané. Vo vykonanom nákupe nebolo obsluhujúcou osobou – účastníkom konania, odopreté predat' tabakový výrobok maloletému Petrovi S., ktorý odpredanie tabakového výrobku požadoval a tabakový výrobok - 1 balenie cigariet značky L&M červené v hodnote 4,60 eur, mu bol odpredaný.

Zákon o ochrane nefajčiarov jednoznačne zakazuje predaj tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov a výslovne ukladá povinnosť odoprieť predaj takýchto výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, a teda je v záujme predávajúceho overiť si dátum narodenia spotrebiteľa, u ktorého má predávajúci pochybnosti, či spĺňa podmienku veku. Poskytnutie tohto údaja je dobrovoľné, ale v prípade, že sa spotrebiteľ odmietne preukázať, predávajúci má zákonnú možnosť odmietnuť realizáciu predaja. Z podkladov pre rozhodnutie žiadnym spôsobom nevyplývalo, že by účastník konania pri predaji tabakového výrobku v tomto prípade vyžadoval overenie veku kupujúceho, u ktorého mohol mať, vzhľadom na skutočnosť, že išlo o maloletú osobu, dôvodné pochybnosti o splnení podmienok pre predaj tabakového výrobku. Účastník konania po oboznámení sa s obsahom inšpekčného záznamu, v ktorom porušenie aj vyššie uvedeného zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 3 zákona o nefajčiaroch bolo konštatované, do vysvetlivky k inšpekčnému záznamu neuviedol žiadne vyjadrenie.

Vykonanou kontrolou bolo taktiež nepochybne zistené a preukázané aj porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúce z § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe nebol spotrebiteľovi - maloletej osobe vo veku 16 rokov (Peter S.), vydaný doklad o kúpe výrobku (*1 balenie cigariet značky L&M červené á 4,60 €*) v žiadnej forme.

Ustanovenia zákona o ochrane nefajčiarov a o ochrane spotrebiteľa sú konštruované na princípe objektívnej zodpovednosti, t.j. účastník konania zodpovedá za zistené nedostatky na základe princípu objektívnej zodpovednosti, t.j. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť) alebo iných okolností danej veci, za ktorých k ich porušeniu došlo, pretože zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za túto kategóriu správneho deliktu, kde sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti. Pri posudzovaní veci teda nemožno prihliadať na subjektívnu stránku veci a účastník konania sa svojej objektívnej zodpovednosti nemôže zbaviť ani poukazovaním na skutočnosti majúce výlučne subjektívny charakter.

Výhrady účastníka konania prezentované vo vyššie popísanom vyjadrení k oznámeniu o začatí správneho konania, ktoré sú aj obsahovo totožné s námietkami, ktoré účastník konania podal voči opatreniam uloženým v inšpekčnom zázname zo dňa 28.08.2023, a ktorým nebolo vyhovené rozhodnutím riaditeľky Inšpektorátu SOI so sídlom v Košiciach č.j. 1751/2023 zo dňa 07.09.2023, správny orgán považuje za neopodstatnené, účelové, v snahe zbaviť sa zodpovednosti za zistený protiprávny stav.

ad 1,2) K námietkam účastníka konania týkajúcim sa porušenia jeho práva na obhajobu a riadny proces správny orgán opätovne uvádza, že účastník konania bol v Oznámení o začatí správneho konania zo dňa 07.09.2023 riadne poučený v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov o svojom práve pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k dôvodom konania, prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania. Zároveň bol účastník konania poučený aj v zmysle § 23 ods. 1 citovaného zákona o svojom práve nazeráť do spisu, robiť si z neho výpisy, odpisy a dostať kópiu spisu alebo dostať informáciu, avšak toto svoje právo účastník konania nevyužil. S poukazom na uvedené správny orgán poznamenáva, že považuje za zbytočné a bezpredmetné poukazovanie účastníka konania na rozsudok NS SR č.9 Szsk/122/2018 zo dňa 30.10.2019, keďže tento sa zjavne netýka obdobného prípadu ako je prípad prejedávaný v tomto konaní. Správny orgán v tomto prípade v plnom rozsahu umožnil realizáciu práva účastníka konania v zmysle § 33 ods.2 Správneho poriadku, čo bolo zo strany účastníka konania aj využitie.

K tvrdeniu účastníka konania, že orgán dohľadu v predmetnej veci nedisponoval predchádzajúcim písomným súhlasom zákonného zástupcu maloletej osoby, ktorá mala vykonať kontrolný nákup, správny orgán považuje za potrebné opätovne uviesť, že kontrola zameraná na preverenie dodržiavania zákazov a obmedzení vyplývajúcich z príslušných ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná za účasti osoby mladšej ako 18 rokov, za splnenia podmienok ustanovených zákonom č. 128/2002 Z.z. V intenciách už vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z., orgán dohľadu disponoval predchádzajúcim súhlasom zákonného zástupcu maloletého, ktorý je aj súčasťou podkladov v predmetnej veci a s ktorými sa mal účastník konania (v rozsahu zabezpečujúcim ochranu osobných údajov dotknutých osôb - maloletého a jeho zákonného zástupcu) oboznámiť nahliadnutím do spisu, o ktorej možnosti bol účastník konania riadne vyrozumiený a poučený v oznámení o začatí správneho konania. Správny orgán dodáva, že bez zabezpečenia splnenia zákonom predpokladaných podmienok (t.j. v danom prípade súhlasu zákonného zástupcu maloletého) by nebolo možné kontrolu s týmto zameraním ani vykonať. V neposlednom rade k žiadosti účastníka konania o vykonanie výsluchu zákonného zástupcu maloletého správny orgán uvádza, že v zmysle § 32 a § 34 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu. Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vychádzajúc z uvedeného správny orgán v predmetnej veci, keď bolo porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov jednoznačne a spoľahlivo preukázané, zabezpečil všetky dôkazy v rozsahu potrebnom pre vydanie napadnutého rozhodnutia v zmysle dodržania vyššie uvedenej zákonom stanovenej povinnosti správneho orgánu (zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie v rozsahu určenom správnym orgánom). K uvedenému správny orgán ešte poznamenáva, že Správny poriadok zakotvuje povinnosť správneho orgánu v odôvodnení reagovať na návrhy, námietky a vyjadrenia účastníka konania k podkladu rozhodnutia, avšak právo na odôvodnenie rozhodnutia neznamena, že správny orgán je povinný dať na každý argument účastníka konania podrobnú odpoveď. Splnenie zákonnej povinnosti správneho orgánu odôvodniť svoje rozhodnutie je preto potrebné hodnotiť so zreteľom na konkrétny prípad.

ad 3,4) Ďalšie výhrady účastníka konania, týkajúce sa neobjektívneho opisu skutkového stavu v inšpekčnom zázname a absencie materiálneho dôkazu, ako aj účastníkom konania uvádzané tvrdenia, v zmysle ktorých mal byť priebeh kontroly iný, správny orgán opakovane nepovažuje za dôvodné a právne významné. Správny orgán ďalej považuje za potrebné zdôrazniť, že kontrola prebehla za osobnej a aktívnej prítomnosti účastníka konania, ktorý sa v čase celého výkonu kontroly nachádzal v prevádzkarni, osobne vykonal obsluhu spotrebiteľa (osoby mladšej ako 18 rokov), ktorému odpredal tabakový výrobok, vykonaný nákup účtoval a ktorý bol následne zo strany inšpektorov SOI preukázateľne informovaný o výsledku vykonanej kontroly i o uložených opatreniach. Inšpekčný záznam z vykonanej kontroly bol prítomnému účastníkovi konania preukázateľne odovzdaný a ním podpísaný, pričom v priestore vyhradenom pre jeho vyjadrenie účastník konania výslovne uviedol, že nepodáva vyjadrenie a ani žiadnym spôsobom nespochybnil okolnosti vykonania kontrolného nákupu, resp. skutočnosť, že osobe mladšej ako 18 rokov cigarety L&M červené v hodnote 4,60 € skutočne odpredal. Akýkoľvek nesúlad skutkového stavu zadokumentovaného v inšpekčnom zázname s reálnym stavom, či výhrady proti priebehu a výsledkom kontroly, mal účastník konania možnosť namietať okamžite priamo v čase kontroly, čo však nevyužil a doslova sa odmietol k zisteniam vyjadriť. Preto dodatočne, s odstupom času, uvádzané dôvody (...nebolo jeho povinnosťou vyjadriť sa, v strese nevedel ako sa má, resp. môže vyjadriť a argumentáciu jeho obrany si ponechal až na prípadné správne konanie.....), špekulácie a

tvrdenia, ktorými sa účastník konania snaží vykresliť stav a sled udalostí priebehu kontroly diametrálne odlišne, než je zaznamenané v inšpekčnom zázname, považuje správny orgán za účelové, uvádzané výlučne s cieľom zbaviť sa zodpovednosti za kontrolou jednoznačne preukázané porušenie zákazov a povinností vyplývajúcich z právnych predpisov, na dodržiavanie ktorých bola kontrola zameraná.

ad 5) K ďalšej opakujúcej sa výhrade(námietke) správny orgán opakovane uvádza, že podľa vyššie citovaného ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. inšpektor doručí opatrenie kontrolovanej osobe alebo oznámi opatrenie kontrolovanej osobe ústne a vyhotoví o tom písomný záznam, ktorý doručí kontrolovanej osobe. Doručením podľa predchádzajúcej vety sa rozumie tiež preukázateľné odovzdanie písomného záznamu kontrolovanej osobe, zamestnancovi kontrolovanej osoby alebo osobe oprávnenej konať v mene kontrolovanej osoby, ktorá bola prítomná pri výkone kontroly. Účinky opatrenia nastávajú jeho doručením alebo ústnym oznámením, podľa toho, ktorý moment nastane skôr. Aj napriek skutočnosti, že z inšpekčného záznamu je nepochybne zrejmé, že pri kontrole prítomný účastník konania bol s obsahom písomného inšpekčného záznamu, obsahujúceho nariadené opatrenia oboznámený (tzn. opatrenia boli kontrolovanej osobe oznámené ústne a bol o tom vyhotovený písomný záznam), s poukazom na preukázateľné odovzdanie inšpekčného záznamu pri kontrole prítomnému účastníkovi konania považuje správny orgán výhradu vznesenú v bode 5 vo vyjadrení za neopodstatnenú.

Pre postih za zistený skutkový stav je rozhodujúcou skutočnosťou to, že bol porušený zákon, čo účastník konania žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil. Správny orgán dodáva, že účastník konania ako predávajúci je povinný poznať zákony a zabezpečiť ich dodržiavanie pri výkone svojej podnikateľskej činnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností, keďže skutkový stav zistený kontrolou, po porovnaní so stavom vyžadovaným všeobecne záväznými právnymi predpismi, bol vyhodnotený ako stav protiprávny, bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V zmysle § 10 ods. 1 zákona o ochrane nefajčiarov Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 6 638 eur fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6 zákona o ochrane nefajčiarov.

V zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru predávajúcemu pokutu do 66 400 eur, za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Vzhľadom na skutočnosť, že porušenie povinností účastníkom konania nebolo možné vyhodnotiť ako menej závažné, správny orgán v danom prípade neaplikoval postup podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Správny orgán uvádza že v predmetnej veci sa jedná o vec správneho trestania. Právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Z judikatúry správnych súdov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 8Sžo/40/2012 zo dňa 22.08.2013, rozsudok Najvyššieho súdu č. 8 Sžo 28/2007 zo dňa 06.03.2008) vyplýva, že pri súbehu viacerých správnych deliktov je nedostatok špeciálnej úpravy potrebné preklenúť použitím analógie, prvotne v právnom predpise, ktorý je obsahovo najbližším v súvislosti s riešenou právnou otázkou (per analogiam legis). Pre oblasť správneho trestania,

ustanovenie upravujúce konkurenciu správnych deliktov obsahuje zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý v ustanovení § 12 ods. 2 upravuje, že za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejednaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté sankciou určenou pre najťažší z nich. Pri rovnakých sadzbách pokút správny orgán uloží sankciu podľa sadzby za ktorýkoľvek z týchto deliktov. Vzhľadom na uvedené teda bola v danom prípade pokuta, v súlade s absorpčnou zásadou, uložená podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

Pri určení výšky pokuty bolo v zmysle § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti vzhľadom na nedodržanie povinnosti predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku. Následkom porušenia tejto povinnosti došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, chránených dotknutými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa. Pri určení výšky pokuty bol zohľadnený význam a dôležitosť vydávania dokladu o kúpe výrobku, keďže tento doklad má nesporný význam pri kontrole obsahu a hodnoty nákupu a pri uplatnení práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady konkrétneho výrobku, pričom jeho absencia môže sťažiť, ba dokonca aj zmariť spotrebiteľovi prípadné budúce uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady výrobkov. Doklad o kúpe výrobku totiž predstavuje jeden z najdôležitejších dôkazov, osvedčuje existenciu kúpnej zmluvy pri predaji v obchode medzi predávajúcim a spotrebiteľom a nesporne patrí medzi dôkazy s vysokou výpovednou hodnotou o predávajúcom, o mieste a čase kúpy a o obsahu záväzkového vzťahu. Doklad o kúpe je relevantným dokladom, ktorý predávajúci vyžaduje pri uplatňovaní práv od spotrebiteľa a slúži ako dôkaz. Správny orgán zároveň prihliadol k tomu, že účel sledovaný zákonom, vyjadrený v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého chránenými právami spotrebiteľa sú práve ochrana jeho ekonomických záujmov a právo na informácie, vzhľadom na zistené nedostatky, v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol.

Pri určení výšky pokuty bolo takisto v zmysle § 10 ods. 7 zákona o ochrane nefajčiarov prihliadnuté aj na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie vzhľadom na to, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Cieľom a predmetom zákona o ochrane nefajčiarov je ochrana ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej látky a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch. Účelom tejto právnej úpravy je chrániť ľudí pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia. Nerešpektovanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov považuje správny orgán za obzvlášť závažné porušenie povinnosti, ktoré zákon v súvislosti s predajom takéhoto druhu výrobkov predávajúcemu ukladá. Pri určení výšky pokuty bolo prihliadnuté najmä na hroziace škodlivé následky na zdravie spočívajúce vo vzniku závislosti od tabaku a následne negatívne účinky aktívneho fajčenia, a to osobitne u osôb mladších ako 18 rokov.

Správny orgán pri určovaní pokuty, v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 Správneho poriadku, dbal na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Správny orgán má za to, že pokuta uložená účastníkovi konania, nevykazuje neodôvodnené rozdiely s prípadmi iných podnikateľských subjektov za obdobné porušenie zákona. Správny orgán prihliadol aj na špecifiká daného prípadu a na proporcionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej možnej pokute, ktorú správny orgán za porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. môže uložiť.

Pokuta, ktorú môže v zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa správny orgán uložiť do výšky 66 400 eur, bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby. Vo sfére postihovaného subjektu má uložená pokuta plniť úlohu výchovnú, ako aj represívnu, a preto je žiadúce, aby bola cielená v jeho majetkovej sfére. Nemôže sa teda jednať o sankciu v zanedbateľnej výške (prípadne neuloženie sankcie vôbec), inak sa nedá predpokladať, že by plnila svoj účel. Nie zanedbateľná je tiež tá skutočnosť, že uložená pokuta plní preventívnu funkciu aj vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností, u ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho konania. Výšku uloženej pokuty považuje správny orgán za primeranú a má za to, že uloženie pokuty bude mať nielen sankčný, ale najmä preventívny účinok.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia, prostredníctvom tunajšieho Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave. V prípade, že uložená pokuta nebude v stanovenej lehote zaplatená ani podané odvolanie, bude jej plnenie vymáhané v zmysle zákona. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Slovenská obchodná inšpekcia
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie
so sídlom v Košiciach pre Košický kraj,
Vrátna 3, Košice

Číslo: P/F/0181/08/23

Dňa: 14.12.2023

ROZHODNUTIE

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, ako príslušný správny orgán podľa § 3 ods. 1, ods. 2 písm. h), ods. 4 a § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

u k l a d á

účastníkovi konania: Gabriel Lukáč, miesto podnikania: 044 55 Veľká Ida 37, IČO: 45 318 247, na základe kontroly vykonanej dňa 31.08.2023 v prevádzkarni: POTRAVINY- MÔJ OBCHOD, Veľká Ida 355,

pre porušenie zákazu podľa § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 eur, bol tabakový výrobok (*1 balenie cigariet značky LM Red Label červené v hodnote 4,60 eur*) osobe mladšej ako 18 rokov - Peter S. vo veku 16 rokov, ktorá požiadala o jeho predaj, odpredaný,

pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď účastník konania nevydal osobe mladšej ako 18 rokov (Peter S. vo veku 16 rokov) doklad o kúpe výrobku (*1 balenie cigariet značky LM Red Label červené*), zakúpeného vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 eur,

p o k u t u

vo výške 1.500,- eur **slovom** tisícpäťsto eur.

Pokutu je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia priloženou poštovou poukážkou alebo príkazom na úhradu na účet: Štátna pokladnica č.ú.: SK57 8180 0000 0070 0006 5068, VS – 01810823.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 31.08.2023 bola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj (ďalej len „Inšpektorát“) vykonaná kontrola v prevádzkarni: POTRAVINY – MÔJ OBCHOD, Veľká Ida 355. Z vykonanej kontroly bol spísaný inšpekčný záznam, ktorý bol prerokovaný a odovzdaný prítomnej zamestnankyni kontrolovanej osoby – predavačke.

Kontrola, zameraná na preverenie dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ochrane nefajčiarov“) bola v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 128/2002 Z.z.“), uskutočnená za prítomnosti maloletej osoby - Peter S. vo veku 16 rokov, na základe písomného súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Pri výkone kontroly bolo zistené, že kontrolovaná osoba (ďalej „účastník konania“) nezabezpečila dodržanie zákazu podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 4,60 eur, bol tabakový výrobok (*1 balenie cigariet značky LM Red Label červené v hodnote 4,60 eur*) osobe mladšej ako 18 rokov - Peter S. vo veku 16 rokov, ktorá požiadala o jeho predaj, odpredaný.

Vykonanou kontrolou bolo taktiež zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“), v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe (*1 balenie cigariet značky LM Red Label červené v hodnote 4,60 eur*), ktorý bol spotrebiteľom riadne uhradený, nebol vydaný doklad o kúpe výrobku v žiadnej forme.

Za zistené nedostatky a tým aj za preukázané porušenie zákona citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, zodpovedá účastník konania ako fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nerešpektuje zákaz predaja tabakových výrobkov podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov a ako predávajúci v zmysle § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu bolo z podnetu správneho orgánu voči účastníkovi konania začaté správne konanie, oznámené mu listom zo dňa 15.11.2023, doručeným prostredníctvom portálu www.slovensko.sk do elektronickej schránky účastníka konania v ten istý deň.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov mal účastník konania možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastník správneho konania toto svoje procesné právo nevyužil a k dôvodom začatia správneho konania, uvedeným v oznámení o začatí správneho konania, sa v lehote stanovenej správnym orgánom a ku dňu vydania tohto rozhodnutia nevyjadril.

V čase kontroly prítomná zamestnankyňa (predavačka) účastníka konania po oboznámení sa s obsahom inšpekčného záznamu do vysvetlivky inšpekčného záznamu uviedla, že chlapec podľa nej vyzeral, že má viac ako 18 rokov. Tak preto nemala v úmysle od neho pýtať OP. Doklad nevydala kvôli tomu, že asi omylom nestlačila F12 alebo ho v tej rýchlosti nevydala a išla obslužiť ďalšieho zákazníka. Dodala, že záznam odovzdá majiteľovi.

Správny orgán po preskúmaní všetkých podkladov pre rozhodnutie dospel k záveru, že za protiprávne konanie uvedené vo výroku rozhodnutia nesie objektívnu zodpovednosť účastník konania. Povinnosťou predávajúceho, to znamená osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoby konajúcej v jej mene alebo na jej účet, je zabezpečiť splnenie všetkých povinností tak, ako mu ich ukladá zákon. Za ich nesplnenie zodpovedá predávajúci objektívne, t.j. bez ohľadu na zavinenie, zodpovedá za výsledok.

Inšpektori SOI vykonávajú kontrolu v súlade so zákonom č. 128/2002 Z.z. Rozhodujúcim pre konštatovanie, či bol zákon dodržaný alebo porušený, je stav zistený v čase kontroly.

V zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z. z. je Slovenská obchodná inšpekcia na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu (zákon č. 377/2004 Z.z.) za prítomnosti maloletej osoby, ktorá vykoná kontrolný nákup podľa § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 128/2002 Z.z.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane nefajčiarov, zakazuje sa predávať tabakové výrobky, výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymové tabakové výrobky, elektronické cigarety a nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku osobám mladším ako 18 rokov.

Podľa § 6 ods.4 zákona o ochrane nefajčiarov každý, kto predáva tabakové výrobky, výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bezdymové tabakové výrobky, elektronické cigarety a nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo o poskytnutí služby, v ktorom je uvedené: a) obchodné meno a sídlo predávajúceho, prípadne miesto podnikania fyzickej osoby, b) adresa prevádzkarne, c) dátum predaja, d) názov a množstvo výrobku alebo druh služby, e) cena jednotlivého výrobku alebo služby a celková cena, ktorú spotrebiteľ zaplatil.

Kontrolou vykonanou v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z., bolo porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. jednoznačne a spoľahlivo preukázané. Vo vykonanom nákupe nebolo obsluhujúcou osobou (predavačkou) odopreté predat' tabakový výrobok maloletému Petrovi S., ktorý odpredanie tabakového výrobku požadoval a tabakový výrobok - 1 balenie cigariet značky LM Red Label červené v hodnote 4,60 eur, mu bol odpredaný.

Zákon o ochrane nefajčiarov jednoznačne zakazuje predaj tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov a výslovne ukladá povinnosť odoprieť predaj takýchto výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, a teda je v záujme predávajúceho overiť si dátum narodenia spotrebiteľa, u ktorého má predávajúci pochybnosti, či spĺňa podmienku veku. Poskytnutie

tohto údajja je dobrovoľné, ale v prípade, že sa spotrebiteľ odmietne preukázať, predávajúci má zákonnú možnosť odmietnuť realizáciu predaja. Z podkladov pre rozhodnutie žiadnym spôsobom nevyplývalo, že by zamestnankyňa (predavačka) účastníka konania pri predaji tabakového výrobku v tomto prípade vyžadovala overenie veku kupujúceho, u ktorého mohla mať, vzhľadom na skutočnosť, že išlo o maloletú osobu, dôvodné pochybnosti o splnení podmienok pre predaj tabakového výrobku. Práve naopak, zamestnankyňa účastníka konania vo vysvetlivke inšpekčného záznamu priznala zistené pochybenie.

Vykonanou kontrolou bolo taktiež nepochybne zistené a preukázané aj porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúce z § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe nebol spotrebiteľovi - maloletej osobe vo veku 16 rokov (Peter S.), vydaný doklad o kúpe výrobku (*1 balenie cigariet značky LM Red Label červené*) v žiadnej forme. Zamestnankyňa účastníka konania vo vysvetlivke inšpekčného záznamu priznala aj toto zistené pochybenie.

Ustanovenia zákona o ochrane nefajčiarov a o ochrane spotrebiteľa sú konštruované na princípe objektívnej zodpovednosti, t.j. účastník konania zodpovedá za zistené nedostatky na základe princípu objektívnej zodpovednosti, t.j. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť) alebo iných okolností danej veci, za ktorých k ich porušeniu došlo, pretože zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za túto kategóriu správneho deliktu, kde sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti. Pri posudzovaní veci teda nemožno prihliadať na subjektívnu stránku veci a účastník konania sa svojej objektívnej zodpovednosti nemôže zbaviť ani poukazovaním na skutočnosti majúce výlučne subjektívny charakter. Skutočnosti majúce výlučne subjektívny charakter, na ktoré bolo poukázané vo vysvetlivke inšpekčného záznamu (...stanovisko predavačky, že chlapec vyzeral na viac ako 18 rokov,omylom nestlačila F12, rýchla obsluha ďalšieho zákazníka...), vzhľadom na uvedené, nemajú vplyv na vyhodnotenie kontrolou zisteného protiprávneho stavu a vyvodenie zodpovednosti zaň.

Prijatie preventívnych opatrení smerujúcich k zamedzeniu zisteného porušenia zákazu a povinnosti do budúcnosti, oznámené účastníkom konania Inšpektorátu prostredníctvom portálu www.slovensko.sk dňa 06.09.2023, vníma správny orgán pozitívne, no zároveň uvádza, že dodatočné odstránenie nedostatkov zistených kontrolou, je povinnosťou kontrolovanej osoby vyplývajúcou z ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia je kontrovaná osoba povinná v určenej lehote odstrániť zistené nedostatky, ich príčiny alebo vykonať okamžite nevyhnuté opatrenia na ich odstránenie a podať o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu inšpektorátu. Dodatočné uskutočnenie nápravy a odstránenie nedostatkov až po ich konštatovaní inšpektormi SOI nie je možné považovať za okolnosť zbavujúcu účastníka konania zodpovednosti za protiprávny stav zistený v čase kontroly.

Pre postih za zistený skutkový stav je rozhodujúcou skutočnosťou to, že bol porušený zákon, čo účastník konania žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil. Správny orgán dodáva, že účastník konania ako predávajúci je povinný poznať zákony a zabezpečiť ich dodržiavanie pri výkone svojej podnikateľskej činnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností, keďže skutkový stav zistený kontrolou, po porovnaní so stavom vyžadovaným všeobecne záväznými právnymi predpismi, bol vyhodnotený ako stav protiprávny, bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V zmysle § 10 ods. 1 zákona o ochrane nefajčiarov Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 6 638 eur fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6 zákona o ochrane nefajčiarov.

V zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru predávajúcemu pokutu do 66 400 eur, za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Vzhľadom na skutočnosť, že porušenie povinností účastníkom konania nebolo možné vyhodnotiť ako menej závažné, správny orgán v danom prípade neaplikoval postup podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Správny orgán uvádza že v predmetnej veci sa jedná o vec správneho trestania. Právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Z judikatúry správnych súdov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 8Sžo/40/2012 zo dňa 22.08.2013, rozsudok Najvyššieho súdu č. 8 Sžo 28/2007 zo dňa 06.03.2008) vyplýva, že pri súbehu viacerých správnych deliktov je nedostatok špeciálnej úpravy potrebné preklenúť použitím analógie, prvotne v právnom predpise, ktorý je obsahovo najbližším v súvislosti s riešenou právnou otázkou (per analogiam legis). Pre oblasť správneho trestania, ustanovenie upravujúce konkurenciu správnych deliktov obsahuje zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý v ustanovení § 12 ods. 2 upravuje, že za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejedávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté sankciou určenou pre najťažší z nich. Pri rovnakých sadzbách pokút správny orgán uloží sankciu podľa sadzby za ktorýkoľvek z týchto deliktov. Vzhľadom na uvedené teda bola v danom prípade pokuta, v súlade s absorpčnou zásadou, uložená podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

Pri určení výšky pokuty bolo v zmysle § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti vzhľadom na nedodržanie povinnosti predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku. Následkom porušenia tejto povinnosti došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, chránených dotknutými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa. Pri určení výšky pokuty bol zohľadnený význam a dôležitosť vydávania dokladu o kúpe výrobku, keďže tento doklad má nesporný význam pri kontrole obsahu a hodnoty nákupu a pri uplatnení práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady konkrétneho výrobku, pričom jeho absencia môže sťažiť, ba dokonca aj zmariť spotrebiteľovi prípadné budúce uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady výrobkov. Doklad o kúpe výrobku totiž predstavuje jeden z najdôležitejších dôkazov, osvedčuje existenciu kúpnej zmluvy pri predaji v obchode medzi predávajúcim a spotrebiteľom a nesporne patrí medzi dôkazy s vysokou výpovednou hodnotou o predávajúcom, o mieste a čase kúpy a o obsahu záväzkového vzťahu. Doklad o kúpe je relevantným dokladom, ktorý predávajúci vyžaduje pri uplatňovaní práv od spotrebiteľa a slúži ako dôkaz. Správny orgán zároveň prihliadol k tomu, že účel sledovaný zákonom, vyjadrený v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého chránenými právami spotrebiteľa sú práve ochrana jeho ekonomických záujmov a právo na informácie, vzhľadom na zistené nedostatky, v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol.

Pri určení výšky pokuty bolo takisto v zmysle § 10 ods. 7 zákona o ochrane nefajčiarov prihladené aj na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie vzhľadom na to, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Cieľom a predmetom zákona o ochrane nefajčiarov je ochrana ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej látky a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch. Účelom tejto právnej úpravy je chrániť ľudí pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia. Nerešpektovanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov považuje správny orgán za obzvlášť závažné porušenie povinnosti, ktoré zákon v súvislosti s predajom takéhoto druhu výrobkov predávajúcemu ukladá. Pri určení výšky pokuty bolo prihladené najmä na hroziace škodlivé následky na zdravie spočívajúce vo vzniku závislosti od tabaku a následne negatívne účinky aktívneho fajčenia, a to osobitne u osôb mladších ako 18 rokov.

Správny orgán pri určovaní pokuty, v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 Správneho poriadku, dbal na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Správny orgán má za to, že pokuta uložená účastníkovi konania, nevykazuje neodôvodnené rozdiely s prípadmi iných podnikateľských subjektov za obdobné porušenie zákona. Správny orgán prihliadol aj na špecifiká daného prípadu a na proporionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej nožnej pokute, ktorú správny orgán za porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. môže uložiť.

Pokuta, ktorú môže v zmysle § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa správny orgán uložiť do výšky 66 400 eur, bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby. Vo sfére postihovaného subjektu má uložená pokuta plniť úlohu výchovnú, ako aj represívnu, a preto je žiadúce, aby bola cielená v jeho majetkovej sfére. Nemôže sa teda jednať o sankciu v zanedbateľnej výške (prípadne neuloženie sankcie vôbec), inak sa nedá predpokladať, že by plnila svoj účel. Nie zanedbateľná je tiež tá skutočnosť, že uložená pokuta plní preventívnu funkciu aj vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností, u ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho konania. Výšku uloženej pokuty považuje správny orgán za primeranú a má za to, že uloženie pokuty bude mať nielen sankčný, ale najmä preventívny účinok.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia, prostredníctvom tunajšieho Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave. V prípade, že uložená pokuta nebude v stanovenej lehote zaplatená ani podané odvolanie, bude jej plnenie vymáhané v zmysle zákona. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.